

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma:	Kfv.II.37.024/2021/7.
A tanács tagjai:	Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke Dr. Szilas Judit előadó bíró Dr. Bögös Fruzsina bíró
A felperes:	felperes1 (cím1)
A felperes képviselője:	Okányi Ügyvédi Iroda Dr. Okányi Zsolt ügyvéd (cím2)
Az alperes:	Pest Megyei Kormányhivatal (1052 Budapest, Városház utca 7.)
Az alperes képviselője:	Dr. Kőrösi Csilla Tímea kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	fogyasztóvédelmi ügy
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:	a felperes
A felülvizsgálni kért jogerős határozat:	Fővárosi Törvényszék 25.K.704.727/2020/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 25.K.704.727/2020/11. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét

hatályon kívül helyezi, és e körben az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

- a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 26.459 (huszonhatezer-négyszázötvenkilenc) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] H.Gy. kérelmező (a továbbiakban: Kérelmező) a felperesi légitársaság által üzemeltetett Budapest-Málaga FR 2273 járatszámú járat késésével, valamint az ezzel összefüggő kártalanítás megfizetésével és az ellátás hiányával összefüggésben az elsőfokú fogyasztóvédelmi hatóságnál kérelmet terjesztett elő.

[2] Az elsőfokú hatóság az eljárás megindítását követően a felperest nyilatkozattételre hívta fel, valamint tájékoztatás érdekében megkereste az Innovációs és Technológiai Minisztérium Légügyi Kockázateértékelési Hatósági Főosztályát (a továbbiakban: Hatósági Főosztály) az érintett járat késését kiváltó ok, mint rendkívüli körülménnyel összefüggésben. A 2019. november 11. napján kelt BP-05/200/4075-9/2019. számú határozatával a felperessel szemben 400.000 forint fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki, egyben kötelezte, hogy a visszautasított beszállás és légi járatok törlése, vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 261/2004/EK rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alapján fizesse meg a Kérelmezőnek és utastársának a 440 euró/fő összegű kártalanítást, továbbá kötelezte arra, hogy minden olyan esetben fizesse meg a Rendeletben előírt kártalanítási összeget az utasoknak, amikor az általa üzemeltetett járat törlését/késését, illetve a beszállás visszautasítását nem rendkívüli körülmény okozta.

[3] A felperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljár alperes a 2020. február 26. napján kelt PE/002/00003-2/2020. számú határozatában az elsőfokú hatóság határozatát megváltoztatva a fogyasztóvédelmi bírság összegét 770.000 forintra felemelte, és kötelezte a felperest arra is, hogy tartózkodjon a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattól. Az elsőfokú határozat egyéb rendelkezéseit fenntartotta. Indokolásában a Rendelet 5. cikk (1) bekezdésében, 7. cikk (1) bekezdésében, 15. cikk (1) bekezdésében, 16. cikk (1)-(3) bekezdéseiben, a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 1. § (1)-(2) bekezdéseiben, 3. § (1)-(3) bekezdéseiben, 4. § (1) bekezdésében, 6. § (1) bekezdésében, 7. § (1) bekezdésében foglaltak alapján megállapította, hogy az elsőfokú fogyasztóvédelmi hatóságnak volt hatásköre a Rendelet megsértése esetén a légitársaság késésével összefüggően a Rendelet alapján a kártalanítás megfizetésére kötelezésre. Hangsúlyozta, hogy a Rendelet 5. és 7. cikkei szerinti kártalanítást meg kell különböztetni a 13. cikk alapján az üzemeltető légitársaságot a vele szerződéses kapcsolatban álló utazásszervezőtől vagy más személytől megillető visszatérítéstől vagy kártérítéstől.

[4] Kifejtette, hogy az elsőfokú hatóság és a Hatósági Főosztály álláspontjának megfelelően az érintett járat késését kiváltó ok nem értékelhető rendkívüli körülményként, mert a járat tervezett indulási ideje több mint 1,5 órával a pályázár bekövetkezte előtt volt, ezért a felperes sikeresen nem mentette ki magát a kártalanítási fizetési kötelezettsége alól. A

Rendelet alapján e jogkövetkezmények alkalmazását a felperes a szabályzatában nem zárhatta ki, így a Kérelmező és utastársa részére a kártalanítás megfizetésére köteles.

[5] Vizsgálatát a felperesnek a Kérelmező felé intézett jogorvoslati tájékoztatására kiterjesztve, megállapította, hogy a felperes az Fttv. rendelkezéseit is megsértette, amikor a Kérelmezőt a kártalanítás iránti kérelme elutasítása esetére a lehetséges jogorvoslat igénybe vételéről nem tájékoztatta, ezzel tisztességtelen piaci magatartást folytatott, amelynek következtében a bírság összegét felemelte.

A kereseti kérelem és a védírat

[6] A felperes a keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a Rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) pontját, 7. cikk (1) bekezdés b) pontját, az Fttv. 3. § (1) bekezdését és 7. § (1) bekezdését nem sértette meg, másodlagosan az alperes határozatának megsemmisítését, és szükség esetén az alperes vagy a jogutóda új eljárás lefolytatására kötelezését, harmadlagosan a kiszabott fogyasztóvédelmi bírság összegének mérséklését kérte.

[7] Eljárási szabálysértésként állította, hogy az alperes az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § (1) bekezdésében, (2) bekezdés a) és b) pontjaiban, 81. § (1) bekezdésében, 116. § (1) bekezdésében, 119. § (2), (4) bekezdéseiben és 123. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat az ügy érdemére kihatóan megsértette, melyre tekintettel a határozat megsemmisítése indokolt. Az alperes indokolási kötelezettségének teljes körűen nem tett eleget, mert a határozata nem tartalmazza mindazon körülményeket, amelyeket a döntésénél figyelembe vett.

[8] Az Ákr. 119. § (2) bekezdésében foglaltak alapján hangsúlyozta, hogy az alperes a hatáskörét túllépve megsértette a fellebbezési eljárásra vonatkozó szabályokat. E körben kifejtette, hogy a másodfokú hatóság valójában elsőfokú hatóságként járt el, ezzel kiüresítve a fellebbezéshez való jogát. Az alperes ugyanis az Fttv. rendelkezéseinek megsértését is megállapította terhére, és e körben új ténybeli és jogi alapon álló döntést hozott, kiterjesztve a vizsgálatot a jogorvoslati tájékoztatásra is, amelyről az elsőfokú hatóság az eljárása során nem is nyilatkozta.

[9] Hangsúlyozta, hogy az alperes hatáskör hiányában járt el annak megállapítása során is, hogy a Kérelmezővel szemben kártalanítási kötelezettsége keletkezett, és a Rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti kártalanítás megfizetésére kötelezte a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 47. § (1) bekezdése alapján, mert a kártalanítás kérdésében csak a polgári ügyben eljáró bíróság dönthetett volna. Az alperes jelen ügyben csak olyan feladatok tekintetében rendelkezik hatáskörrel, amelyek a Rendeletből fakadó kógens fogyasztóvédelmi szabályok érvényesítését célozzák. Miután a kártérítés jogintézményéről a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezik, erről nem dönthetett volna.

[10] A határozatnak a kártalanítás érdekében tett megállapításait is vitatta, hangsúlyozva, hogy a járat indításával nem esett késedelembe, illetve az nem róható terhére, ugyanis a járat késését több, rajta kívül eső körülmény idézte elő. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy az érintett járat már 12 óra 46 perckor sem kapott résidót. A menetrend szerint 14 óra 45 perces járat indulásának késését először időjárási körülmény, majd a reptér lezárása okozta, amelyekben vétlen, mert az érintett légi járat időben a repülőtéren volt. Kifejtette, hogy bár a teljes késés időtartama 5 óra 19 perc volt, azonban a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy a repülőtér az 1. kifutópálya felületi sérülése miatt 16 óra 17 perckor leszálló egyik járat defektje miatt lezárták, így lényegében a felperes érintett járata 3

óra 51 perc időtartamban a légiforgalmi irányító szolgálat döntése alapján nem szállhatott fel. Hangsúlyozta, hogy a fennmaradó 1 óra 28 perces késést a résidő hiánya okozta a Budapest körzetében az eredeti felszállási időben tapasztalható heves zivatarok miatt, mely alapján egyértelmű, hogy olyan rendkívüli körülmények merültek fel, amelyek az érdekkörén kívül estek, ezért azok a terhére nem voltak figyelembe vehetők. Mindezek alapján az alperes tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a járat késedelmét sikeresen nem mentette ki.

[11] Hivatkozott az Európai Bíróság (a továbbiakban: EUB) C-581/10. és C-629/10. számú egyesített ügyekben hozott ítéleteinek 39. pontjában, valamint az EUB C-294/10. számon meghozott ítéletében az ésszerű intézkedés fogalmának értelmezése körében kifejtettekre.

[12] Az alperes védiratában a határozatában foglalt indokokat fenntartva a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisítette, és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Indokolásában a felperesnek az Ákr. 123. § (1) bekezdés a) pontjával összefüggő semmisségi kifogásával összefüggésben hivatkozott a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.32.123/2017/11. és a Szegedi Ítéltábla Pf.20.360/2007/4. számú ítéleteiben foglaltakra, idézve azok indokolását (Indokolás [15] bekezdése).

[14] A felperesnek az Ákr. 119. § (4) bekezdésében foglalt eljárási kifogásával összefüggésben kifejtette, hogy az ezen rendelkezésekhez fűzött kommentár alapján a súlyosítási tilalom e rendelkezések hatálybalépésével a másodfokú hatósági eljárásban már nem érvényesül, ezért a felperesi kifogás a hatáskör elvonására vonatkozóan nem alapos. A jogorvoslati jog és a tisztességes eljárás sem sérült, figyelemmel arra is, hogy a fellebbezési eljárásban a teljes felülvizsgálati elv érvényesül (Indokolás [17] bekezdése).

[15] Az Ákr. 81. § (1) bekezdésére utalva a felperessel egyetértve megállapította, hogy az alperesi határozat indokolása nem teljes körű, ezért annak érdemi vizsgálatára nem kerülhet sor, mivel az nem tartalmazza a légiforgalmi irányító rendszer lezárása, valamint a résidő kiosztása körében a szükséges indokolást. E körben a tényállás felderítetlen maradt, amelyet azonban a Rendelet 7. cikke alapján a felperesi kimentéssel összefüggésben szükségszerűen vizsgálni kell. Leszögezte, hogy e hiányosság az ügy érdemére is kihatott, amely alapján a határozat megsemmisítése volt indokolt.

[16] Megjegyezte, hogy az elsőfokú határozat hiányos volt az Fttv. 3. § (1) bekezdése és 6. § i) pontja szerint a fogyasztó jogairól szóló tájékoztatás körében is. A másodfokon eljáró hatóság ezen jogsértésre hivatkozással úgy emelte fel a bírság összegét, hogy e körben az elsőfokú hatóság nem tárta fel és nem is állapított meg tényállást.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A felperes a felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet indokolása [15] és [17] bekezdéseinek, mint ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő indokolási részek hatályon kívül helyezését kérte. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást arról, miszerint a hatóság hatáskörrel rendelkezett arra vonatkozóan, hogy az utasok kártalanítási (kártérítési) igényéről döntsön. E körben az elsőfokú bíróság az indokolását kizárólag a

Fővárosi Törvényszék, valamint a Szegedi Ítéltábla egy-egy ítéletére alapította, mely utóbbi teljesen eltérő tényállású ügyben keletkezett, ezért annak a jelen ügyben nem is volt relevanciája.

[18] Nem vitatva, hogy a hatóság a Rendeletben foglaltak betartásának ellenőrzése tekintetében a Rendelet 16. cikkének (1) bekezdése alapján kijelölt fogyasztóvédelmi hatóságnak minősül, hangsúlyozta, hogy ez nem jelenti azt, hogy e feladatai ellátásán túl jogosult a Rendelet 7. cikke alapján kiszabható kártérítés, mint polgári jogi igény közvetlen utas részére történő megfizetésének elrendelésére is. Így nem volt hatásköre sem a kártalanítási kötelezettsége megállapítására, sem ezen összeg utas részére történő megfizetésére kötelezésére.

[19] Hangsúlyozta, hogy a kártérítés magánjogi jogintézmény és amennyiben a hatóság erről állást foglalna, az a hatalmi ágak megosztásának elvébe is ütközne, mivel arról csak a bíróság dönthet a Ptk. által szabályozott körben. Utalt arra, hogy a 109.K.705.000/2020. számú perben a Fővárosi Törvényszék az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előtt előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett a fogyasztóvédelmi hatóság kártalanítási kötelezésre vonatkozó hatáskörének tisztázása érdekében, mert az EUB 145/15. számú ügyben hozott ítélet és az annak alapját képező főtanácsnoki indítvány alapján kérdésesnek látta, hogy alperesnek fennáll-e a jogosultsága a Rendelet alapján az utasoknak járó kártalanítás megfizetésére kötelezésre, vagy az a polgári bíróság hatáskörébe tartozik. E körben megjegyezte, hogy az ügyben a főtanácsnoki indítvány kifejezetten a jogosultság fennállásának hiányáról foglalt állást, míg az EUB egy másik ügyben a holland bíróság által feltett kérdésre pontosan válaszolva a kötelezettség hiányáról döntött. Érvelése szerint konkrét felhatalmazás hiányában az EK rendelet alapján a kártalanítás megfizetésére kötelezésre a fogyasztóvédelmi hatóságnak nincs hatásköre.

[20] A fellebbezési szabályok megsértésével összefüggő elsőfokú bírósági állásponttal kapcsolatban kifejtette, hogy a keresetében nem súlyosítási tilalomra hivatkozott, hanem arra, hogy a másodfokú hatóság újabb tényállás alapján az elsőfokú hatóság által nem alkalmazott jogszabályi rendelkezések, konkrétan az Fttv. 3. § (1) bekezdése és 7. § (1) bekezdése mentén eltérő jogi érveléssel a terhére új jogsértést is megállapított. Erre tekintettel nem fellebbviteli fórumként, hanem elsőfokú hatóságként járt el, kiürésítve a fellebbezéshez való jogát. A másodfokú hatóság a hatáskörét túllépve elvonta az elsőfokú hatóság hatáskörét, amellyel megsértette az Ákr. 119. § (4) bekezdésében foglaltakat. Miután az elsőfokú vizsgálat nem terjedt ki a jogorvoslati tájékoztatásra, ezért ezzel összefüggésben a vizsgálatot nem folytathatta volna le.

[21] A felperes indítványozta, hogy a Kúria a Pp. 126. § (2) bekezdése alapján a jelen felülvizsgálati eljárást a Fővárosi Törvényszék által a 109.K.705.000/2020. számú peres eljárásban az EUB előtt kezdeményezett C-597/20. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig függessze fel. Azzal érvelt, hogy a Fővárosi Törvényszék a hivatkozott eljárásában kifejezetten annak a kérdésnek a megválaszolását várja, hogy a Rendelet 16. cikkének (1)-(2) bekezdéseit úgy kell-e értelmezni, hogy ezen rendelet végrehajtásáért felelős nemzeti szerv, amelyhez egyéni utaspanasszal fordultak, nem kötelezheti az érintett légifuvarozót a Rendelet alapján az utasnak járó kártalanítás fizetésére. Álláspontja szerint mivel már keresetében is vitatta a fogyasztóvédelmi hatóság kártalanítás megállapítására vonatkozó hatáskörét, az e körben feltett kérdésre adott válasz érinti az ügy érdemét, ezért az EUB döntése meghozataláig a felülvizsgálati eljárás felfüggesztése indokolt.

[22] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte, hangsúlyozva, hogy az ítélet [15] és [17] bekezdései a felperes érvelésével szemben nem jogszabálysértőek. Kiemelte, hogy a kártérítés, illetőleg kártalanítás a Rendeletben foglaltak szerint sem azonos fogalmak. A Rendelet betartásának ellenőrzésével összefüggő

hatáskört a légi személyszállítás szabályairól szóló 25/1999. (II. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 27. § (3) bekezdése egyértelműen deklarálja azzal, hogy a Rendelet 16. cikkének (2) bekezdése alapján kijelölt szervként a fogyasztóvédelmi hatóságot nevesíti. Miután a Rendelet rendelkezéseinek megsértését a fogyasztóvédelmi hatóság vizsgálja, ebbe a kártalanítás fizetési kötelezettség is beletartozik, ezért az Fgytv. 47. § (1) bekezdése alapján hatáskörében eljárva kötelezte a felperest.

[23] Hatáskörelvonás hiányában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogorvoslati jog sem sérült, mivel a hatóság döntését felülvizsgáló közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok éppúgy függetlenek és pártatlanok, mint a polgári ügyekben eljáró bíróságok. E körben hivatkozott az EUB C-344/04. számú IATA és ELFAA ügyben hozott ítélet [45] bekezdésére, amely szintén azt támasztja alá, hogy a Rendelet szerinti kártalanítás érvényesítésénél a bírói út nem kizárólagos.

[24] Hangsúlyozta, hogy a fellebbezési eljárás szabályait sem sértette meg, mivel az eljárása során nem volt kötve a fellebbezésben foglaltakhoz. A teljes felülvizsgálati elve alapján és súlyosítási tilalom hiányában a döntése a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel.

A Kúria döntése és jogi indokai

[25] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alapos, egyúttal az ítélet érdemi felülvizsgálatra alkalmatlan.

[26] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése mentén alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem keretei között, az abban megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügyben irányadó tényállást a szükséges értékben feltárta, azonban a jogszabályi rendelkezések értelmezése során a felülvizsgálati kérelemmel érintett kereseti kérelmek körében megalapozatlanul – hiányos indokolás mellett – foglalt állást az alperes határozatának jogszerűségéről.

[27] A felperes a keresetében nem vitatta a fogyasztóvédelmi hatóságnak a Rendelet 16. cikkének (1) bekezdése szerint kijelölt hatóságként a Rendeletben foglaltak betartásának ellenőrzésére vonatkozó fogyasztóvédelmi jogkörét, vitatta azonban, hogy az alperes, illetőleg az elsőfokú fogyasztóvédelmi hatóság a Kérelmezőnek járó kártalanítás megállapítására hatáskörrel rendelkezik. Hangsúlyozta, hogy a kártérítés, mint magánjogi jogintézmény a Ptk. hatálya alá tartozik, ezért arról érdemben csak a polgári ügyben eljáró bíróság dönthet. Álláspontja szerint ezért a kártalanítás megállapítása és annak a kérelmező részére történő megfizetése körében az alperes hatáskör hiányában járt el, ezért az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának [15] bekezdése jogszabálysértő.

[28] A felperes a felülvizsgálati kérelmében helyesen mutatott rá arra, hogy az elsőfokú bíróság e kérdésben a jogi álláspontját részletesen nem fejtette ki, csupán a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, illetve a Szegedi Ítéltábla egy-egy ítéletének részletét idézve jutott arra a következtetésre, hogy az alperes hatáskörében eljárva döntött a kártalanításról.

[29] A Kúria hangsúlyozza, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának [15] bekezdése nem tartalmazza az elsőfokú bíróság részletes jogi álláspontját, csak sommásan utal a Rendelet 16. cikk (1)-(2) bekezdéseiben, valamint a Korm. rendelet 27. § (3) bekezdésében foglaltakra.

[30] A Kúria rámutat arra, hogy a bíróság a Kp. 86. § (1) bekezdése alapján köteles valamennyi kereseti kérelemről döntést hozni, a Kp. 85. § (3) bekezdés a) pontja alapján,

pedig a közigazgatási cselekmény semmisségét hivatalból is köteles figyelembe venni. Az Ákr. 123. § (1) bekezdés a) pontja szerint ilyen semmisségi ok, ha a hatóság hatáskör hiányában jár el.

[31] Az elsőfokú bíróság ítéleti indokolása ennek ellenére nem tartalmaz arra vonatkozó jogi érvelést, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság a Rendelet 16 cikke, az Fgytv. 45/A. §-a, különösen 47. §-a, illetőleg a Korm. rendelet rendelkezései összevetése alapján a felperes kártalanítási kötelezettségéről állást foglalhatott-e, és jogosult volt-e a felperest, mint légifuvarozót a Kérelmező és utastársa részére kártalanítás megfizetésére kötelezni. A jogi álláspontjának alátámasztására a két ítélet indokolása kiragadott részletének idézése nem alkalmas, arra figyelemmel sem, hogy az utóbbi ítélet eltérő tényállású és polgári peres eljárásban született. Figyelemmel arra, hogy az ítélet indokolása és a bírói jogi érvelés levezetése lényeges mértékben hiányos volt, a Kúria érdemben nem tudott állást foglalni az alperesi hatáskör kérdésében.

[32] A felperes a felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet [17] bekezdésének indokolásával összefüggésben azt hangsúlyozta, hogy kereseti kérelmében nem a súlyosítási tilalom megsértésére, hanem arra hivatkozott, hogy a másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság jogkörét elvonva, a vizsgálatát kiterjesztve újabb ténybeli alapon álló jogsértést is megállapított a terhére, amely után további bírságot szabott ki. Ezzel elvonta a jogorvoslati jogát is, mert e jogsértés vizsgálatáról az elsőfokú hatóság eljárása során nem értesült, és arra nem is nyilatkozhatott. Érvelése szerint a másodfokú hatóság ezen eljárása az Ákr. 119. § (2) bekezdésében foglaltak sérelmével járt.

[33] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ítélete [17] bekezdésében szereplő indokolásában a felperes e körben előterjesztett keresetét az Ákr.-ben szabályozott súlyosítási tilalom hiányára, illetőleg a fellebbezési eljárásban érvényesülő teljes felülvizsgálati elvre alapította, utalva arra, hogy ezen rendelkezésekre figyelemmel a felperes jogorvoslati jogának és a tisztességes eljárásnak a sérelme nem állapítható meg.

[34] A Kúria rámutat arra, hogy a kereseti kérelemben támadott határozat alapját képező fogyasztóvédelmi eljárás kérelemre indult. A kérelemre indult eljárásban a hatóság eljárási kötelezettsége a kérelemmel érintett körben áll fenn [Ákr. 35. § (1) bekezdés, 38. §]. A kérelmező a kérelmében lényegében azt kifogásolta, hogy a felperesi légitársaságtól a járatkésés miatt nem kapott a Rendeletben szabályozott kártalanítást, illetőleg ellátást sem.

[35] Miután a Kérelmező által az elsőfokú hatóságnál előterjesztett panasz a hiányos jogorvoslati tájékoztatással összefüggésben semmilyen megjegyzést nem tartalmazott, a felperesi kifogás tükrében az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna, hogy a fellebbezési eljárás során a másodfokú hatóság jogosult volt-e az Ákr. 104. § (2) bekezdése alapján a kérelemre indult eljárás hivatalbóli folytatására, ténylegesen kiterjesztésére. Amennyiben arra az álláspontra helyezkedik, hogy erre a jogszabályi rendelkezések mentén a jogorvoslati eljárásban lehetősége volt, vizsgálnia kellett volna azt is, hogy e hivatalbóli vizsgálat során az Ákr. rendelkezéseinek megfelelően járt-e el. Ezen hivatalbóli vizsgálat kiterjesztése esetén az Ákr. 103-104. §-ai mentén a hatóságnak milyen eljárási kötelezettsége állt fenn az eljárás megindítására vonatkozó értesítés, a fél nyilatkoztatása és egyéb eljárási cselekmények lefolytatása körében és ezeket az alperes teljesítette-e. Csak mindezen kérdések részletes vizsgálatát követően lehetett volna állást foglalnia arról, hogy a másodfokú hatóság eljárása az Ákr. rendelkezéseinek megfelelt-e, a jogorvoslati jog, illetőleg a tisztességes eljárás követelménye nem sérült.

[36] A Kúria a fellebbezési eljárással összefüggésben utal az Ákr. 119. § (4) bekezdésében foglaltakra is, amely szerint a másodfokú hatóság az eljárása során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz, mindebből következően a teljes felülbírálat elve érvényesül. A Kúria ugyanakkor ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a teljes felülbírálat elve nem azt

jelenti, hogy a másodfokú hatóság olyan kérdésekben is állást foglalhat, amelyet a kérelmező által a fogyasztóvédelmi eljárásban előterjesztett kérelem és az elsőfokú hatóság eljárása, illetőleg határozata sem tartalmaz. A teljes felülbírálat elve a fellebbezési kérelemtől és nem az elsőfokú hatósági eljárástól független jogszerűségi felülvizsgálatot biztosítja. Jelen ügyben a súlyosítási tilalom kérdése fel sem merülhet, mert az abban esetben lehet vizsgálat tárgya, ha a másodfokú hatóság ugyanazon tényállás és jogsértés megállapítása mellett szab ki súlyosabb szankciót az ügyfél fellebbezése nyomán.

[37] Mindezek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a felperes azon kereseti kérelmét, amelyben a másodfokú hatóság vizsgálatának az Fttv. rendelkezéseire történő kiterjesztését és ezáltal a fellebbezési eljárásra vonatkozó szabályok megsértését sérelmezte, érdemben nem vizsgálta meg, a vizsgálata ugyanis téves alapon nyugodott, ügydöntő kérdésekre nem tért ki. Részletesen nem vezette le az eljáró bíróság, hogy az Ákr.-nek a teljes felülbírálat elve és a kérelemre indult eljárás során annak hivatalbóli kiterjesztésével kapcsolatos rendelkezések értelmezése alapján a másodfokú hatóság fellebbezési eljárás során megnyíló hatásköre mire terjed ki. Ennek figyelembevételével nem foglalt érdemben állást arról, hogy a másodfokú hatóság jogosult volt-e a fellebbezési eljárás során a vizsgálatát a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat vonatkozó törvényi rendelkezésekre is kiterjeszteni és határozatában a felperes terhére újabb jogsértést megállapítani anélkül, hogy az eljárás megindításáról ezt megelőzően értesítette volna, illetőleg lehetőséget adott volna számára e körben a nyilatkozata megtételére.

[38] A Kúria a fentiekre figyelemmel megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának [15], illetőleg [17] bekezdéseiben a Kp. 86. § (1) bekezdése és a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 346. § (5) bekezdését, – az előbbi bekezdés esetén a Kp. 85. § (1) bekezdés a) pontját is – megsértette, amikor a felperesnek az alperes kártalanítás jogalapjára vonatkozó hatáskörrel, valamint a fellebbezési eljárás során a másodfokú hatóság által újabb jogsértést megállapító döntésével összefüggésben előterjesztett kereseti kérelmekről megalapozatlanul és hiányos érvelés mellett foglalt állást. Indokolása az irányadó jogszabályok értelmezését nem tartalmazza, így nem állapítható meg, hogy a jogvita eredményeként kialakított állásfoglalását konkrétan mely rendelkezések értelmezése mentén alakította ki, ezért e körben az elsőfokú bíróság döntése érdemi felülvizsgálatra alkalmatlan.

[39] A fenti indokokra tekintettel a Kúria a felperesnek a Kp. 32. §-a folytán alkalmazandó Pp. 126. § (2) bekezdésére alapított felülvizsgálati eljárás felfüggesztésére vonatkozó indítványát alaptalannak tartotta, mert az elsőfokú bíróságnak a fogyasztóvédelmi hatóság kártalanítási jogköre tekintetében meghozott döntése megalapozatlan, ezért e jogkérdés érdemi felülvizsgálatára sem kerülhetett sor. Az érdemi felülvizsgálat hiánya miatt az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárásban meghozandó döntése a jelen felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából nem minősült előkérdésnek.

[40] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részeit nem érintve a felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot e körben új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[41] Az új eljárás során az elsőfokú bíróságnak a korábbiakban – különösen e végzés [30]-[31] bekezdéseiben – kifejtettek szerint az ítélete indokolásának [15] bekezdésével összefüggésben az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján kell állást foglalnia arról, hogy a fogyasztóvédelmi hatóságnak a Rendelet és az Fgytv. rendelkezései mentén van-e hatásköre a kártalanítás kérdéséről dönteni. Amennyiben úgy ítéli meg, hogy a Fővárosi Törvényszék 109.K.705.000/2020. számú ügyében kezdeményezett, az EUB előtti előzetes döntéshozatali

eljárás során meghozott döntése a jelen ügy érdemi elbírálására esetlegesen kihatással lehet, dönthet az eljárás felfüggesztéséről.

[42] Az elsőfokú ítélet indokolása [17] bekezdése esetén a másodfokú bíróság hatáskörével összefüggésben – e végzés [35]-[37] bekezdésében – kifejtettek szerint kell részletesen állást foglalnia arról, hogy a fellebbezési eljárás során érvényesülő elvek és az Ákr. rendelkezései alapján a másodfokú hatóság jogosult volt-e a vizsgálatát további jogsértésre kiterjeszteni, s ennek figyelembevételével a bírság összegét megemelni, a hatóság eljárása okozott-e a felperesnek akár a jogorvoslati jog, akár tisztességes ügyintézéshez való jog tekintetében jogsérelmet.

A döntés elvi tartalma

[43] *Amennyiben az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában nem ad számot a kereseti kérelemben állított valamennyi jogsértésről, a felvetett jogkérdés esetén kizárólag más ítélet indokolásából idéz, az ítélet e körben megalapozatlan és ezen rendelkezések hatályon kívül helyezése és a bíróság új eljárásra utasítása indokolt.*

[44] *A bíróságnak a felperes kereseti hivatkozása esetén, de hivatalból is vizsgálnia kell, hogy a közigazgatási hatóságnak az uniós jogi szabályozás és a magyar jogszabályok alapján van-e hatásköre a kártalanítás jogalapjáról döntenie és annak megfizetésére kötelező rendelkezést hozni.*

Záró rész

[45] A Kúria a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdése alapján állapította meg. Az alperes költség iránti igényt nem terjesztett elő, illetőleg azt nem számította fel, ezért esetében a Kúria ennek megállapítását mellőzte.

[46] A végzés elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. május 5.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Szilas Judit s.k. előadó bíró, Dr. Bögös Fruzsina s.k. bíró